

Ilmoituspäätös eläinsuojalle, Välipelto 140-413-11-26 ja Lampela 140-413-11-55-tilat, Iisalmi

Valmistelija: ympäristönsuojelutarkastaja Maarit Walta, puh. 0400 144 453

1. ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain 115 a §:n yleisen ilmoitusmenettelyn mukaisesta eläinsuojan toiminnasta.

Ilmoitus koskee eläinsuojan toimintaa Iisalmen kaupungin Nerkoon kylässä, tiloilla Välipelto 140-413-11-26 ja Lampela 140-413-11-55.

2. ILMOITTAJA

Henna ja Perttu Sirviö
Kirmantie 219
74520 IISALMI

Yhteyshenkilönä toimii Perttu Sirviö puhelin 0503236191
Liike- ja yhteisötunnus: 2375305-6
Tilatunnus: 140007069
Eläinsuojan karttakoordinaatit I: 515623 P: 7041842 (ETRS-TM35FIN).

Tilan omistavat hakijat.

3. ILMOITUKSEN KÄSITTELEMISEN PERUSTE JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Tilalla on tällä hetkellä Itä-Suomen aluehallintoviraston 17.12.2010 myöntämä ympäristölupa.

Toiminnan laajentaminen edellyttää ilmoituksen käsittelyä.

Lain ympäristönsuojelulain muuttamisesta (1166/2018) liitteen 4 kohdan 5) mukaan eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 50 ja alle 300 lypsylehmälle on ilmoitusvelvollinen.

Valtioneuvoston asetuksen ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) mukaan eläinsuoja, jonka eläinyksikkömäärä on 1879,5 ja lietalantaloiden katteena toimii kuoretuma, vähimmäisetäisyys häiriintyviin kohteisiin on 350 metriä. Eläinsuoja, eläinsuojan laajennusosa ja ympärivuotisesti ulkona kasvatettavien eläinten säänsuoja on sijoitettava vähintään 50 metrin etäisyydelle vesistöstä.

Ympäristönsuojelulain (527/2014, muutos 1166/2018) 22 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ilmoituksen.

Iisalmen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Ylä-Savon ympäristölautakunta.

4. ILMOITUKSEN VIREILLETULO

Ilmoitus on tullut vireille 31.5.2024. Hakemus on osittain korvattu uusilla versioilla 11.6.2024. Hakemusta on täydennetty 18.7.2024.

5. ALUEEN KAAVOITUS JA YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Alueen tarkin kaava on maakuntakaava 2030. Pohjois-Savossa on voimassa yhdeksän maakuntakaavaa, joista on koottu yhdistelmäkaava. Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2030 eläinsuoja sijoittuu maatalousalueelle (MT 248). Alueella ei ole tarkempaa kaavaa.

Tilakeskus sijoittuu maatalousvaltaiselle haja-asutusalueelle Iisalmen kaupungin Ner-koon kylässä noin 8 kilometriä Iisalmen keskustasta kaakkoon. Eläinsuoja ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Tilan alueella ei ole arvokkaita luonto- tai maisemakohteita. Vajaa 5 ha pelloista sijaitsee luokitellulla pv-alueella.

Tilakeskus sijaitsee Vuoksen päävesistössä Iisalmen reitin (04.5) Onkiveden (04.5) valuma-alueella (Kirmanjoen valuma-alue 04.516). Kirmanjärvien ekologinen tila on luokiteltu tyydyttäväksi ja kemialliselta tilaltaan hyväksi. Lähin vesistö (Laakonpuro) sijaitsee noin 850 m etäisyydellä eläinsuojasta länteen.

Lähimmät vakituisesti asutut kiinteistöt sijaitsevat Tuomijoentien eläinsuojasta (jonne laajennus toteutetaan) noin 370 m lounaaseen (Päivänkämmen 140-413-11-24 ja Takasuo 140-413-9-37). Seuraavaksi lähin vakituisesti asuttu kiinteistö sijaitsee noin 430 m etäisyydellä lounaassa (Honkarinne 140-413-11-32). Sitä seuraavat lähimmät vakituisesti asutut kiinteistöt sijaitsevat noin 470 m etäisyydessä lounaaseen ja luoteeseen (Lehtola 140-413-9-69 ja Toivola 140-413-9-35). Muut alueen vakituisesti asutut kiinteistöt sijaitsevat yli 500 m etäisyydellä. Lähin vapaa-ajanasunto sijaitsee 460 m etäisyydellä koillisessa (Varpula 140-413-9-58). Muut alueen vapaa-ajanasunnot sijaitsevat yli kilometrin etäisyydellä.

Lähellä ei ole luonnonsuojelualueita tai Natura-kohteita.

6. TOIMINNAN KUVAUS

Itä-Suomen aluehallintoviraston 17.12.2010 myöntämä ympäristölupa eläinsuojan toiminnalle. Tuomijoentien eläinsuojassa on luvan mukaisesti eläinpaikkoja 90 lypsylehmälle ja 30 vasikalle. Kirmantien tilakeskuksessa on ollut paikat 50 hieholle ja vasikoille. Yhteensä eläimiä on ollut 170 ja eläinyksiköissä 1208 ey. Suunnitellun laajennuksen jälkeen tilalla on eläinpaikat Tuomijoentiellä 140 lypsylehmälle ja 25 vasikalle alle 6 kk. Vanhassa tilakeskuksessa on olemassa olevat paikat 60 hieholle ja 25 6-12 kk ikäiselle vasikalle. Vanhassa tilakeskuksessa eläinsuojaa ei muuteta aiemmasta. Yhteensä eläimiä on 250 ja eläinyksiköissä 1879,5 ey.

Tilan eläimiä on kahdessa tilakeskuksessa, joissa molemmissa on yksi eläinsuojarakennus. Lypsylehmät (sis. umpilehmät) ja alle 6 kk ikäiset lehmävasikat ovat lypsykarjanavetassa Tuomijoentien tilakeskuksessa ja hiehot ja isommat vasikat ovat vanhassa tilakeskuksessa Kirmantiellä. Lypsylehmännavettaan rakennetaan nyt laajennusosa, jolloin eläimiä mahtuu eläinsuojaan enemmän.

Tilalle ei rakenneta uusia lantavarastoja. Tilalla on olemassa olevaa lietelannan varastointitilavuutta yhteensä 6100 m³. Tuomijoentiellä sijaitsee 3 600 m³ kuminen lietesäiliö ja Kirmantiellä 300 m³ lietesäiliö, jota käytetään pääosin kuivalantalasta tulevien sadevesien varastointiin. Tilalla on vuokrattuna betoniset etälietesäiliöt on 2 500 m³ ja 500 m³ (vuokrattu 140-425-39-4) ja sijaitsevat linnuntietä noin 4 km etäisyydellä.

Kuivalannan varastointitilavuutta on yhteensä 1 550 m³. Tilakeskuksessa Tuomijoentiellä on katettu 210 m³ ja Kirmantiellä kattamaton 840 m³ kuivalantala. Lisäksi on kattamaton etävarasto 500 m³ (vuokrattu 140-425-39-4) joka sijaitsee linnuntietä noin 4 km etäisyydellä. Kaikissa kuivalantaloissa on kuormausalueella betonilaatta.

Tilan eläimistä lietelannalla on 140 lypsylehmää. Lietelantaa syntyy laskennallisesti vuodessa noin 3 570 m³. Maituhuoneen pesuvedet 70 m³ ja säilörehun puristenesteet 20 m³ johdetaan lietesäiliöihin sekä lietesäiliöihin kertyy sadevettä 535 m³. Yhteensä lietesäiliötilavuutta tarvitaan 4 195 m³. Lypsylehmät ulkoilevat satunnaisesti, ei varsinaista laidunnusta. Eläimet ovat öisin sisällä ja laitumet eivät rajoitu vesistöön.

Kuivikelantamenetelmällä on hiehoja 60 ja vasikoita yhteensä 50 (25 alle 6 kk ikäisiä ja 25 6-12 kk ikäisiä). Kuivikelantaa syntyy vuodessa noin 1 199 m³. Lisäksi pilaantuneet rehut 50 m³ viedään kuivalantalaan. Sadevesiä kattamattomaan kuivalantalaan kertyy 6,4 m³. Yhteensä kuivalantalatilavuutta tarvitaan 1 255 m³.

Sekä lietesäiliöiden että kuivalantaloiden tilavuus on tilalla laskennallisesti riittävä 12 kk:n varastointiin.

Lanta käytetään lannoitteena tilan omilla pelloilla (73 ha) ja vuokrapelloilla (103 ha). Yhteensä lannan levitykseen on peltoa käytössä 176 ha. Eläinsuojan maksimieläinmäärän suhteen laskettuna lannan levitystä varten tarvitaan noin 132,7 ha peltoa. Laskenta perustuu lannan ravinnepitoisuuksiin ja se on esitetty valtioneuvoston asetuksessa 138/2019. Hakijalla on käytössään riittävästi peltopinta-alaa lannan levitykseen.

Tilalla on lannan levitykseen käytettävää peltoalaa 4,65 ha Peltosalmi-Ohenmäen luokitellulla pohjavesialueella, pohjaveden muodostumisalueen ulkopuolella. Näille pelloille levitetään kuivalantaa tai vastaavia lannoitevalmisteita.

Lannanlevitys tehdään nitraattiasetuksen (1250/2014), lannanlevityssuunnitelman ja tukiehtojen mukaisesti. Pilaantuneet rehut (50 m³) varastoidaan kuivalantalassa ja levitetään lannoitteeksi pelloille.

Tilalla tehdään rehu esikuivattuna sekä paaleihin 150 tonnia että betoniseen laakasii-loon 700 tonnia vuodessa. Paalit avataan kiinteäpohjaisella alustalla. Laakasii-losta puristeneste johdetaan 2 m³ umpikaivoon ja siirretään sieltä lietesäiliöön. Rehun säilöntään käytetään pääasiassa biologista säilöntäainetta.

Tilakeskuksen vesi tulee vesijohtoverkostosta.

Tilakeskuksessa on käytössä työkonien tankkausta varten 3 kpl maanpäällisiä lukittavia ja katoksessa olevien polttoainesäiliöitä (2400 m³, 2500 m³ ja 2000 m³). Säiliöissä on

sähköpumppu, joissa ylitäytönestin ja säiliöitä täytettäessä ylitäytönestin on säiliöautossa. Polttoainesäiliöt ovat betonisessa 8 m³ valuma-altaassa ja tankkauspaikalla on betonilaatta. Säiliön lähellä on imeytysmateriaalia mahdollisten vuotojen varalta. Tilalle suunnitellaan uusien säiliöiden hankintaa.

Muut öljytuotteet (200 l) ja jäteöljyt (150 kg) varastoidaan öljytynnyreissä korjaamohallissa betonilattialla, jossa ei ole viemärointiä. Tilalla käytettävät kemikaalit, kuten eläinsuojissa tarvittavat pesuaineet (500 l), desinfiointiaineet (100 l) ja eläinten lääkkeet (2 kg), säilytetään niille varatuissa, lukittavissa tiloissa. Rehun säilöntäaineet 3000 litraa säilytetään konteissa/tynnyreissä katoksessa betonilattialla omissa pakkauksissaan. Lannoitteita käytetään 50 tn vuodessa ja varastoidaan enintään 50 tn ja ne säilytetään suursäkeissä lavojen päällä peitettynä. Kasvinsuojeluaineita käytetään 100 litraa vuodessa, ne säilytetään varastohuoneessa, jossa ei ole viemärointiä. Ruiskutukseen käytetään urakoitsijaan joka tuo aineet mukanaan.

Tilalla muodostuu sekajätettä arviolta 3000 kg vuodessa ja jäte varastoidaan jäteastiassa ja toimitetaan järjestetyn jätteenkuljetuksen kautta asianmukaiseen käsittelyyn. Maatalouden muoveja kertyy 5 tonnia vuodessa ja paalimuovit säilytetään kasassa peitettynä betonialustalla tai häkeissä, ja luovutetaan Suomen maatalousmuovikierrätykseen. Metallirohua säilytetään kasalla ja toimitetaan metallinkeräykseen hyödynnettäväksi. Jäteöljyt ja muut öljyiset jätteet (yht. 170 kg) sekä akut ja paristot (yhteensä 100 kg) toimitetaan Ylä-Savon jätehuollolle vähintään kerran vuodessa. Kuolleet eläimet säilytetään betonisessa raatokuopassa ja toimitetaan Honkajoki Oy:lle. Tuomijoentien eläinsuojan yhteydessä on kompostoiva kuivakäymälä.

Tila sijaitsee maatalousvaltaisella haja-asutusalueella. Toiminta on normaalia maataloustoimintaa, josta syntyvät haju-, melu- ja pölypäästöt ovat paikallisia ja ajoittaisia. Lähiympäristössä ei ole häiriöille herkkiä kohteita eikä merkittäviä luontokohteita. Eläinsuojien vaikutusalueella ei ole muita häiriötä aiheuttavia toimintoja kuten muita eläinsuojia. Toiminnasta aiheutuu jonkin verran normaalia koneiden ääniä esimerkiksi rehun sekoituksen ja rehunkorjuun yhteydessä. Hajuhaittoja saattaa syntyä lietteen sekoittamisessa ja levittämässä. Kuivina aikoina liikennöinti esim sadonkorjuun aikaan Tuomijoentiellä voi aiheuttaa pölyhaittoja, joita voidaan ehkäistä levittämällä kriittisiin kohtiin tiesuolaa.

Melu- ja pölyhaittoja syntyy pääosin tilan toimintaan liittyvästä liikenteestä. Maidon, eläinten lannan ja rehujen kuljetusten määrä on noin 4 krt/vrk. Tilalla käy maitoauto joka toinen päivä, pääasiassa yöaikaan. Eläinten siirtoja navetoiden välillä tehdään parikolme kertaa kuukaudessa omalla eläinten kuljetusvaunulla. Rehua navetoiden välillä ei juurikaan tarvitse siirtää, molemmilla navetoilla on omat rehuvarastot. Kuorma-auto liikennettä navetalle on noin kerran-kaksi viikossa erilaisten rehu/tarviketoimitusten muodossa. Henkilöautoliikennettä on kahdesta kolmeen autoa päivässä Kirmantieltä navetalle. Lietettä ja kuivalantaa siirretään vuokrasäiliöihin kuorma-autolla pääsääntöisesti 2 kertaa vuodessa (kevällä ja syksyllä). Sadenkorjuun aikaan liikennettä on enemmän, säilörehun korjuu kestää tyypillisesti kaksi-kolme päivää kerrallaan neljä kertaa vuodessa, yhteensä 10-12 päivää. Lisäksi viljankorjuu aiheuttaa elo-syyskuussa parin viikon ajan liikennettä, kun viljakuormia tuodaan navetalle säilöttäväksi.

Suurimmat eläinsuojien toimintaan liittyvät riskit ovat tulipalot ja mahdolliset vuodot lantalasta ympäristöön. Tulipaloja ehkäistään tarkkailemalla sähköasennuksia ja pitämällä valaisimet yms. sähkölaitteet puhtaana pölystä ja liasta. Jauhesammuttimia on sijoitettu traktoreihin, eläinsuojaan, konehalliin ja asuinrakennukseen. Häiriötilanteiden varalle on laadittu pelastus- ja varautumissuunnitelma. Polttoainekatoksessa on valuma-allas ja kuiviketta imeytystä varten. Riski polttoaineen pääsystä ympäristöön on vähäinen. Vuodoista ilmoitetaan viranomaisille. Lietesäililötilavuutta on riittävästi, jolloin ylitäyttöä ei pääse tapahtumaan. Lietesäiliöstä on matkaa lähimpään valtaojaan useita kymmeniä metrejä, joten lannan pääseminen vesistöön on epätodennäköistä. Tilalla on aggregaatti sähkökatkojen varalle. Tarttuvia eläintauteja ehkäistään haittaeläimiä torjumalla, tautisululla ja tarjoamalla eläinsuojissa vieraileville henkilöille suojavarusteet.

Lietesäiliöiden ja lantaloiden yleiskunto ja rakenteet tarkastetaan vuosittain säiliöiden tyhjentämisen yhteydessä. Samalla tehdään mahdolliset huoltotoimenpiteet. Havaitut vauriot korjataan välittömästi. Rehuvarastojen pohjan ja seinien rakenteet tarkastetaan vuosittain niiden tyhjennettyä ja tarvittavat korjaukset tehdään ennen rehun korjuuta. Muiden varastotilojen, kuten polttoainekatoksen, tilaa tarkkaillaan säännöllisesti ja korjaukset tehdään tarpeen mukaan.

Parasta käyttökelpoista tekniikka ilmoituksen mukaan toiminnassa on se, että lannan levityksessä käytetään urakoitsijaa, jolla on sijoittava levityskalusto ja traktorissa automaattiohjaus. Väkilannoitteiden levityksessä käytetään urakoitsijaa, jolla on käytössä gps-ohjattu levitin. Lantala kuorettuu nopeasti turvekuivituksen takia ja lantala sekoitetaan vain kaksi-kolme kertaa vuodessa. Tilan lannan käsittelyä Suomen lantakaasu oy:n biokaasulaitoksessa selvitetään ja sopimus tehdään, jos se on mahdollista. Ruokintaa seurataan tarkasti ja tarvittaessa säädetään niin, että fosforin tai valkuaisen ylikuukintaa ei tapahdu.

7. ILMOITUKSEN KÄSITTELY

7.1 Kuulutus

Ilmoitus on annettu tiedoksi kuuluttamalla Iisalmen kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla 24.7. – 30.8.2024. Kuulutuksesta on lisäksi annettu tieto erikseen niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee (eläinsuojan vaikutusalue 600 m).

7.2 Lausunnot

Ilmoituksesta pyydettiin lausunto ympäristönsuojelulain 42 § kohdan 2) mukaisesti sijaintikunnan terveydensuojeluviranomaiselta.

Iisalmen terveydensuojeluviranomainen on 12.9.2024 saapuneessa lausunnossaan todennut mm. seuraavaa:

”Uusi navettarakennus sijoittuu olemassa olevan tilakeskuksen alueelle, eikä toiminnasta oleteta aiheutuvan uusia merkittäviä melu- tai hajuhaittoja naapurustoon. Pölyhaittojen vähentämiseksi on esitetty tiesuolausta tarpeen vaatiessa.

Alue on Ahmon vesiosuuskunnan vahvistetun vesijohtoverkoston toiminta-alue. Lähi-alueen kiinteistöt ovat laajasti liittyneet vesijohtoverkkoon (paikkatietojärjestelmän tietojen perusteella).

Terveysvalvonnalla ei ole hakemuksesta huomautettavaa.”

7.3 Muistutukset ja mielipiteet

Ilmoituksen johdosta ei jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

7.4 Vastine

Ilmoittajalle annettiin mahdollisuus jättää vastine annettuun lausuntoon.

Ilmoittaja ei antanut vastinetta lausunnosta.

8 YLÄ-SAVON YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Ylä-Savon ympäristölautakunta myöntää Henna ja Perttu Sirviölle ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukaisen ilmoituspäätöksen eläinsuojan toiminnan laajentamiseen lisälmen kaupungin tilalla Välipelto (140-413-11-26) ja olemassa olevaan toimintaan tilalla Lampela (140-413-11-55).

Päätöksen saajan on noudatettava toiminnassaan ilmoituksessa ja sen liitteissä sitovasti esittämiään tietoja ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä.

Tämä päätös kumoaa Itä-Suomen aluehallintoviraston 17.12.2010 (Dnro ISAVI/236/04.08/201) myöntämän ympäristöluvan.

9. MÄÄRÄYKSET

9.1. Eläinsuojaan saa yhteensä sijoittaa kerrallaan enintään 1879,5 eläinyksikköä vastaavan eläinmäärän. Eläinpaikkojen ikäjakaumaa voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuoto tai muut ympäristövaikutukset eivät keskimäärin ylitä edellä mainitun eläinyksikkömäärän lannantuotantoa ja ympäristövaikutuksia.

Perustelut: Ilmoitus on hyväksytty eläinsuojan enimmäispaikkaluvun mukaisesti (140 lypsylehmää, 60 hiehoa, 25 6-12 kk ikäistä vasikkaa ja 25 alle 6 kk ikäistä vasikkaa). Eläinten ikäjakaumakohtaiset määrät saattavat vaihdella kulloisenkin tuotantotilanteen mukaisesti sekä eläinaineksen uusimisen yhteydessä. Toimintaa tulee kuitenkin harjoittaa päätöksen perusteena olevien eläinten yhteenlasketun eläinyksikkömäärän puitteissa siten, että tuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä yllä mainitun eläinyksikkömäärän lannantuotantoa tai muita ympäristövaikutuksia. (YSL 52 §)

9.2. Lantavarastojen tulee riittää 12 kuukauden lantamäärän varastointiin.

Perustelut: Lannan varastointitilavuuksien tulee vastata 12 kuukauden laskennallista varastointitilavuutta laidunnus huomioiden. Varastotilavuudessa on otettava huomioon eläinsuojan pesuvedet ja avoimiin säiliöihin kertyvät sadevedet. Hakijan käytössä on laskennallisesti riittävästi varastointitilavuutta 12 kk:n ajaksi sekä lietelannan että kuivikelannan osalta. (YSL 7-8, 16-17, 52 §, VNA 1250/2014 5 §)

9.3. Eläinsuojien rakenteet sekä lantavarastojen rakenteet tulee ylläpitää vesitiiviinä siten, etteivät lanta ja muut siellä muodostuvat nesteet pääse valumaan pohjaveteen ja muualle ympäristöön. Rakenteet on pidettävä kunnossa ja tarkastettava vuosittain. Lantatilat on tyhjennettävä ja niiden kunto on tarkastettava vuosittain. Rakenteiden ja laitteiden on oltava sellaisia, ettei lantalan tyhjennyksen ja lannan siirtojen ja kuljetuksen aikana pääse tapahtumaan vuotoja. Mahdolliset vuodot on siistittävä.

Tilan liete- ja kuivalantavarastojen edustoilla on oltava kovapohjaiset kuormausalustat.

Perustelut: Tiiviit rakenteet, lantavarastojen tyhjennys ja lannan kuljetus asiamukaisin laittein sekä määräys lietelantalan rakenteista estävät lannan ja muiden jätevesien pääsyn maaperään ja pohjaveteen sekä ympäristön likaantumisen. Vuosittaisilla tarkastuksilla varmistetaan rakenteiden kunto ja mahdolliset vauriot havaitaan ja korjataan mahdollisimman nopeasti. Asetuksen 7 §:n 5 momentin mukaan lannan kuormausalustan tulee olla kovapohjainen. (YSL 7-8, 16-17, 52 §, NaapL 17-18 §, JäteL 13 §, VNA 1250/2014 5, 7 §)

9.4. Lanta on hyödynnettävä suunnitelmallisesti. Lannan levitykseen tulee olla riittävästi peltopinta-alaa, joka lasketaan eläinsuojan todellisen eläinmäärän perusteella. Ilmoituksen mukaisella maksimieläinmäärällä 1897,5 peltoa tulee olla 132,7 ha. Tai lannan hyödyntämiseen muulla tavoin on oltava asianmukaiset kirjalliset sopimukset.

Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille on jätettävä maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista riippuen vähintään 30-100 m levyinen suojavyöhyke käsittelemättä kotieläinten lannalla.

Perustelut: Lannan levitykseen soveltuva peltopinta-ala lasketaan Valtioneuvoston asetuksen 138/2019 liitteen 2 mukaisesti. Hakijalla on käytettävissä riittävästi peltohehtareja lannan levitykseen.

Valtioneuvoston antaman asetuksen eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) mukaan talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille jätetään maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista riippuen vähintään 30-100 metrin levyinen suojavyöhyke käsittelemättä kotieläinten lannalla. (YSL 6-8, 14-17, 52, 58 §, NaapL 17-18 §, JäteL 13 §, VNA 1250/2014 10 §)

9.5. Kemikaalien, rehujen ja jätteiden (lanta ja pilaantunut rehu mukaan lukien) varastoinnista ja käsittelystä ei saa aiheutua terveyshaittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, kohtuutonta hajuhaittaa tai maaperän, pohja- tai pintavesien pilaantumisvaaraa eikä

muutakaan haittaa ympäristölle. Kemikaalit ja vaaralliset jätteet on varastoitava tiivis-pohjaisessa varastossa, josta mahdolliset vuodot voidaan kerätä talteen.

Kuolleet eläimet on varastoitava ennen poiskuljetusta tiivispohjaisella alustalla siten, että varastoinnista ei aiheudu valumia ympäristöön eikä karpäs- tai hajuhaittaa. Jos kuolleita eläimiä varastoidaan vähintään kolme vuorokautta, tulee varastointiin käytetyn tilan olla jäähdytetty tai sen lämpötilan on muutoin oltava riittävän matala, jotta raadot säilyvät pilaantumattomina.

Perustelut: Määräyksellä estetään maaperän ja pinta- ja pohjavesien pilaantumista. Kemikaalien, kuten torjunta- ja pesuaineiden varastoinnissa ja käytössä tulee ottaa huomioon kunkin valmisteen käyttöturvallisuusohjeissa annetut määräykset.

Eläinjätteiden varastoinnista ei saa aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa eikä terveyshaittaa. (YSL 16–17, 52 §, JäteL 12–13, 72 §, NaapL 17 §, VNA 1250/2014 7 §, VNA 138/2019 7–8 §, Ylä-Savon jätehuoltomääräykset)

9.6. Polttonestesäiliöt tulee olla sijoitettuna tiivispohjaiselle alustalle sekä koneiden tankkauspaikka tulee olla tiivis, siten että mahdolliset säiliön vuodot ja tankkauksen yhteydessä syntyvät roiskeet on mahdollista kerätä talteen. Jotta mahdolliset säiliön vuodot voidaan kerätä talteen, tulee säiliöiden olla esimerkiksi valuma-altaallisia säiliöitä tai valuma-altaassa katoksessa. Suoja-altaaseen tulee mahtua 110 % suurimman säiliön tilavuudesta. Alle 5 m³ kaksivaippasäiliöllä voidaan erillinen suoja-allas korvata sijoittamalla säiliö nestetiiviiksi rakennetulle riittävän suurelle tasaiselle alustalle. Kaksivaippasäiliössä, jonka rakenne on sellainen, että mahdollinen ylitäyttö ohjautuu uloimman vaipan sisälle, voidaan tiivis alusta korvata kovapohjaisella alustalla, mutta tankkauspaikan tulee olla tiivis.

Polttonestesäiliöt tulee olla varustettuna laponestolla, tyyppikilvellä, lukituksella sekä ylitäytönestolla. Polttonestesäiliöiden kunto on tarkastettava riittävän usein ja tarvittaessa huollettava. Säiliöiden läheisyydessä tulee olla riittävästi imeytysainetta polttoainevuotojen varalle. Mahdollisessa vahinkotilanteessa maahan päässyt öljy on kerättävä välittömästi talteen. Säiliöön törmäminen on estettävä suojauskein.

Polttoaineen varastointi tulee saattaa tämän määräyksen mukaiseksi tarvittaessa uudemalla säiliöt tai teettämällä niihin tarkastus TUKESin hyväksymällä tarkastajalla 31.12.2025 mennessä.

Perustelut: Polttonestesäiliöiden ja -varastojen tulee soveltua käyttötarkoitukseensa. Säiliöiden tulee olla 2-vaippasäiliöitä, valuma-altaallisia säiliöitä tai valuma-altaassa katoksessa. Tiivispohjainen alusta mahdollistaa vuotojen nopean havaitsemisen ja vuotojen poistamisen riittävän ajoissa ennen kuin polttoaine pääsee maaperään. Vaadittava tiivis, polttoaineiden liuottavat vaikutukset kestävä alusta ja tankkausalue voi olla muun muassa teräsbetonia, asfalttia tai muovikalvoa. Muovikalvon täytyy olla 1.0 mm paksuista HDPE-kalvoa tai ominaisuuksiltaan vastaavanlaista tiivistyskalvoa, kuten esimerkiksi joustavampaa LLDPE-kalvoa, monikerroskalvoa tai ns. EIA-kalvoa. Polttonestesäiliöiden varustus pienentää säiliön täyttämisen tai tankkaamisen yhteydessä syntyvää öljyvuotoriskiä. (YSL 15–17, 52 §)

9.7. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Hyötykäyttöön kelpaavat jätteet on lajiteltava ja toimitettava niille tarkoitettuihin keräyspaikkoihin. Hyötykäyttöön kelpaamaton jäte on toimitettava jätekeskukselle, jolla on ympäristölupa jätteen käsittelyyn. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään tai niihin ei saa sekoittaa muuta jätettä tai ainetta siten, että siitä voi aiheutua haittaa terveydelle, ympäristölle tai öljyjätehuollon järjestämiselle. Vaaralliset jätteet on toimitettava vähintään kerran vuodessa vaarallisen jätteen käsittelyyn. Jätteiden käsittelyssä on noudatettava voimassa olevia Ylä-Savon jätehuoltomääräyksiä.

Perustelut: Jätteen synnyn ehkäiseminen on jätelain keskeinen tavoite, minkä takia jätteet on hyödynnettävä mahdollisuuksien mukaan. Jätteen haltijaa koskevat jätelain 8 §:n mukaiset yleiset velvollisuudet noudattaa lain etusijajärjestystä, jätelain 12 §:n mukaiset selvilläövelvollisuudet sekä jätelain 13 §:n mukaiset jätehuollon huolehtimisvelvollisuudet. Valtioneuvoston jätteistä antaman asetuksen mukaan jätteet on koottava, pakattava ja merkittävä siten, että niille voidaan järjestää asianmukainen jätehuolto. Lämmityskattilassa poltettavaksi soveltuvat jätteet (käsittelemätön ja puhdas puujäte sekä sytykkeenä pieninä määrinä esim. paperi ja pahvi) voidaan polttaa. Muiden jätteiden polttaminen on kielletty. Poltettava puu ei saa sisältää halogenoituja orgaanisia yhdisteitä tai raskasmetalleja. Näitä yhdisteitä saattaa olla puunsuoja- tai pintakäsittelyssä puussa. (YSL 52, 58 §, JäteL 6, 8, 12-13, 15-17, 72 §, Ylä-Savon jätehuoltomääräykset)

9.8. Ilmoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava tilan oloihin soveltuvan tällaisen tekniikan käyttöön-ottoon.

Perustelut: Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista ja sen takia seurattava parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä. (YSL 6-8, 52 §, YSA 15 §)

9.9. Eläinsuojan ja lantavarastojen rakenteiden tarkkailusta, huolloista ja korjauksista on pidettävä kirjaa, johon merkitään tarkastuksen ajankohdat, tehdyt havainnot ja tehdyt huoltotoimet.

Toiminnanharjoittajan on ylläpidettävä vuosittain seurantatietoja eläinsuojan toiminnasta:

- 1) eläinten määrä;
- 2) toiminnassa vuosittain muodostuva lannan kuutiometrimäärä eläinlajeittain ja lantatyypeittäin;
- 3) lannan toimituspaikat tai vastaanottajat ja lannan toimittamisen ajankohdat eläinlajeittain ja lantatyypeittäin;
- 4) uudet tai muuttuneet lannan levitykseen käytettävät peltoalat ja sopimukset; sekä
- 5) ympäristöluvanvaraiseen laitokseen vuosittain toimitettavien ja haudattujen kuolleiden eläinten määrä kappaleina tai tonneina ja toimitusten ajankohdat.
- 6) Toiminnassa vuosittain syntyvät jätteet: jätelaji, jätteiden määrä ja toimituspaikat sekä käsittelymenetelmän kuvaus.

Seurantatiedot on säilytettävä viiden vuoden ajan ja pyydettyä esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tilalla tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Häiriötilanteista, jotka saattavat aiheuttaa merkittävää ympäristöhaittaa, on ilmoitettava välittömästi ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoitus tulee tehdä esimerkiksi lietesäiliön rikkoutuessa.

Perustelut: Määräykset tuotantoon liittyvien rakennusten ja rakenteiden tarkkailusta annetaan ympäristön pilaantumisen estämiseksi. Määräykset toiminnan seurannasta ja muutosten ilmoittamisesta ovat tarpeen toiminnan valvomiseksi. Raportointi tulee tehdä ensisijaisesti sähköisen järjestelmän kautta. Jätekirjanpidosta tulee löytyä jätelajikkeen nimi ja jättekoodi, jätteiden määrä (tonneina tai kiloina), jätteen vastaanottajan nimi, y-tunnus ja osoite ja käsittelymenetelmän R/D-koodi ja kuvaus kuten jätteen toimitus jäteasemalle. (YSL 8, 62, 94, 170 §, JäteL 12, 118–122 §, VNA 138/2019 9 §)

9.10. Toiminnan pysyvästä tai pitkäaikaisesta lopettamisesta tai toiminnan oleellisesta muuttumisesta on hyvissä ajoin ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tilalla tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava suunnitelmiseen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle etukäteen kirjallisesti. Tällaisia muutoksia ovat esimerkiksi eläinmäärän muutokset, jaloittelualueen perustaminen tai lannan käsittelyn muutokset kuten lannan toimittaminen biokaasulaitokseen tai separoinnin aloittaminen.

Perustelut: Määräys on tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi. Valtioneuvoston asetuksessa on määrätty jaloittelualueiden perustamisesta. Suunnitelmien toimittamisella etukäteen voidaan varmistaa, että asetuksen vaatimukset täyttyvät. Muutokset lannankäsittelyssä voivat vaikuttaa lannan varastointilavuuksien tarpeeseen tai tarvittavaan lannanlevitysalaan. Eläinmäärän muutos voi laukaista ilmoitusmenettelyn muutoksen tarpeen. (VNA 138/2019 9 §)

10. RATKAISUN PERUSTELUT

Kun toimintaa harjoitetaan ilmoituksessa ja sen liitteissä sekä tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan päätöksen määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

Ympäristölautakunta katsoo, että toiminnasta ei aiheudu toiminnan laatu, lupamääräykset ja sijoituspaikka huomioon ottaen terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Toiminta täyttää jätelain vaatimukset.

Valtioneuvoston asetuksen ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) mukaan eläinsuoja, jonka eläinyksikkömäärä on 1879,5 ja lietelantaloiden katteena toimii kuoretuma, vähimmäisetäisyys häiriintyviin kohteisiin on 350 metriä. Eläinsuoja, eläinsuojan laajennusosa ja ympärivuotisesti ulkona kasvatettavien eläinten säänsuoja on

sijoitettava vähintään 50 metrin etäisyydelle vesistöstä. Lähimmät häiriintyvät kohteet ovat noin 370 metrin etäisyydellä. Vesistöjä ei ole 50 metrin etäisyydellä.

Edellytykset ilmoituksen hyväksymiselle ovat olemassa.

11. VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN JA LAUSUNTOIHIN

Muistutuksia ja mielipiteitä ei ole jätetty.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto on huomioitu soveltuvin osin määräyksissä (9.1, 9.2, 9.3, 9.4 ja 9.5) ja päätöksen perusteluissa ilmenevällä tavalla.

12. ILMOITUSPÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on haettava ympäristölupa tai tehtävä ympäristönsuojelulain mukainen ilmoitus. (YSL 29, 87, 115 a §)

13. ASETUSTEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tätä ilmoituspäätöstä ankarampia säännöksiä tai ilmoituspäätöksestä poikkeavia säännöksiä ilmoituspäätöksen voimassaolosta, on asetusta noudatettava. (YSL 70 §)

14. PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen (21.10.2024).

Tämä päätös on lainvoimainen 28.11.2024, jos päätökseen ei haeta muutosta. Ilmoituspäätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta (YSL 115 d §).

15. SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014, muutos 1166/2018)

Ympäristönsuojeluasetus (YSA 713/2014, muutos 50/2019)

Jätelaki (JäteL 646/2011, muutos 714/2021)

Laki eräistä naapuruussuhteista (NaapL 26/1920)

Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019)

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (VNa 1250/2014)

Lisäksi on otettu huomioon:

Iisalmen kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 30.5.2012,

Ylä-Savon jätehuoltomääräykset 1.7.2023,

Maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräykset ja -ohjeet:

MMM asetus tuettavaa rakentamista koskevista ympäristönsuojeluvaatimuksista (606/2023), jota täydentää ohjeistus Kotieläinrakennusten ympäristöhuolto (MMM-RMO C4, 7.1.2001)

Ratkaisu on tehty vireilletulo ajankohtana voimassa olleen lainsäädännön mukaisesti.

16. KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Koska ilmoitus on tullut vireille 31.5.2024 ja eläinmäärä on 1879,5 ey, ilmoituspäätöksen saajalta peritään eläinsuojan ilmoituksen käsittelystä 2700 euroa Ylä-Savon ympäristönsuojelupalveluiden asiakasmaksujen 2024 mukaisesti.

Kuulutuskustannukset peritään todellisten kulujen perusteella.

17. PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Ylä-Savon ympäristölautakunta tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen lisälmen kaupungin verkkosivuilla: www.iisalmi.fi.

17.1 Päätös

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan ilmoituspäätös on toimitettava ilmoittajalle ja niille, jotka ovat päätöstä erikseen pyytäneet sekä valvontaviranomaisille ja asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille. Päätös toimitetaan seuraaville:

- Henna ja Perttu Sirviö
- Pohjois-Savon ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
- Pohjois-Savon ELY -keskus, Maaseutuelinkeinot-vastuualue
- Iisalmen kaupunginhallitus
- Iisalmen rakennusvalvontaviranomainen
- Iisalmen terveydensuojeluviranomainen
- Pohjois-Savon pelastuslaitos
- Ympäristönsuojelupalvelut/Iisalmen toimipiste

17.2. Tieto päätöksestä

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan ilmoituspäätöksen antamisesta on lisäksi ilmoitettava niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat sitä erikseen pyytäneet sekä niille, joille ympäristönsuojelulain 44 §:n 2 momentin mukaan annettu ilmoituksesta erikseen tieto. Tieto päätöksestä toimitetaan seuraaville:

- Ne, joille on annettu tieto ilmoituksesta
- muistuttajat

18. PÄÄTÖKSEN ANTOPÄIVÄ, JULKAISUPÄIVÄ JA PÄÄTÖKSEN TIEDOKSISAANTIPÄIVÄ

Päätöksen antopäivä on 21.10.2024

Kuulutuksen julkaisupäivä on 21.10.2024

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta eli 28.10.2024.

19. MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen haetaan muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 27.11.2024.

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle osoitteeseen PL 204, 65101 VAASA. Valitusosoitus on liitteenä.

Ilmoituspäätös annetaan Iisalmen kaupungin ilmoitustaululle asetettavassa kuulutuksessa mainittuna päivänä (julkipano), jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.